

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Розвиток туризму відіграє дуже важливу роль у вирішенні соціально-економічних проблем держави. В багатьох країнах світу саме за рахунок туризму створюються нові робочі місця, підтримується високий рівень життя населення, створюються передумови для поліпшення платіжного балансу країни. Туристична галузь є джерелом валютних надходжень, сприяє диверсифікації економіки, створює туристичну інфраструктуру. Із зростанням зайнятості у сфері туристичного бізнесу підвищується рівень добробуту нації і доходи населення. Результати аналізу існуючих наукових праць з цього приводу дозволяють виокремити наступні найважливіші чинники, що визначають рівень попиту і пропозиції рекреаційно-туристичних послуг у країні [8]: соціально-економічні чинники; демографічні чинники; соціально-психологічні чинники; ресурсно-екологічні чинники; політичні чинники.

Хоч Україна і має досить багато туристично-рекреаційних ресурсів, на жаль весь цей потенціал використовується не досить ефективно. Я вважаю, що це наслідки відсутності стратегії розвитку туризму в Україні, після того, як країна стала незалежною. Виробнича база галузі була сформована ще за радянських часів, тому інфраструктура складається переважно з великих комплексів із значною концентрацією місць і низьким рівнем комфорту. За офіційними даними сьогодні реконструкції підлягає 22377 місць з 60 тис. наявних у готельному господарстві, і це закономірно, адже близько 70% туристичних об'єктів країни були введені в експлуатацію до 1980 року. Також дається взнаки практична відсутність підготовки і перепідготовки висококваліфікованих працівників галузі. Існуючі навчальні заклади у сфері туристичної підготовки фахівців ще не мають відповідного досвіду. В Україні

практично не застосовуються туристичні технології, які в розвинутих країнах набули ознак повсякденної ужитковості: електронні інформаційні довідники щодо готелів, транспортних маршрутів і туристичних фірм з переліком і вартістю послуг, які ними надаються; у світі практично всі довідники з туризму випускаються в електронному , а більшість – у Internet-форматах, що дає їх користувачам можливість бронювати місця в готелях і на транспортні у режимі реального часу - online. Останнім часом в галузі інформаційних технологій України спостерігається значне позбавлення. Тому слід також активно використовувати цю можливість для наближення до виходу на світовий рівень обслуговування клієнтів.

Ще одною проблемою можна вважати фінансове забезпечення туристичної галузі. Фінансування передбачає залучення коштів, в першу чергу, в розвиток сучасної туристичної інфраструктури, внутрішнього та соціального туризму. Фінансове забезпечення повинно стати основою державної туристичної політики України та сприяти розвитку економічного потенціалу держави.

Великою проблемою зараз є також агресія Росії по відношенню до України. Анексія Криму дуже сильно вдарила по туристичним ресурсам, адже на території півострову налічується понад 700 лікувально-оздоровчих закладів, серед яких 128 санаторіїв. У Криму знаходиться 141 територія і об'єкт природно-заповідного фонду (загальна площа складає 70 тис. га, що становить 4,1% території автономії), в тому числі Карадагський, Кримський, «Мис Мартьян», Ялтинський гірсько-лісовий заповідники, 13 пам'яток природи (Бельбекський каньйон, Кішка, Де-мерджі, Карабі-яйлинська улоговина, Караул-Оба, Кизил-Коба, Мангуп-Кале та ін.), Нікітський ботанічний сад, 22 парки. В числі парків, що належать до пам'яток садово-паркового мистецтва, належать: Алупкінський, Гурзуфський, Карасанський, Кучук-Ламбатський, Лівадійський, Массандровський, Меласький, Місхорський, Фороський, Харакський.

Вітчизняний ринок туристичних послуг потребує негайних змін, які

будуть відповідати міжнародним вимогам, адже розвиток Української туристичної галузі неможливий без її інтеграції у світовий туристичний простір. Стратегія розвитку туристичної індустрії в Україні полягає у виробленні державної політики в галузі туризму як одного із пріоритетних напрямів розвитку національної культури та економіки. Що ж до стратегії розвитку вітчизняної туристичної галузі, то її основу повинні складати такі кроки:

- 1) будівництво нових та удосконалення уже існуючих туристичних об'єктів;
- 2) реконструкція пам'яток культури, історії, культури;
- 3) створення умов для розвитку активних видів туризму;
- 4) підвищення якості туристичних послуг;
- 5) залучення нових туристичних технологій;
- 6) покращення інформаційно-маркетингової служби у туристичній галузі;
- 7) створення нових та покращення вже існуючих рекреаційних зон;
- 8) державне сприяння просуванню на міжнародний ринок туристичного продукту України через міждержавні угоди та програми;
- 9) розробка стандартів туристичних послуг;
- 10) забезпечення регулярного проведення в Україні міжнародних виставок, спортивних подій, конкурсів тощо;
- 11) налагодження системи оподаткування;
- 12) залучення іноземних інвестицій.

Україна має досить багато туристичних ресурсів для динамічного розвитку туристичної галузі і відповідної інтеграції у міжнародний ринок туристичних послуг, враховуючи це уряд має створити сприятливі умови розвитку галузі, тому що туристичний бізнес є одним з найприбутковіших секторів економіки, сприяє розвитку інфраструктури, є джерелом валютних надходжень, створює нові робочі місця, а також поліпшує соціально-економічну ситуацію в країні.

Література

1. Бондаренко М.П. Туристичний сектор економіки України: реалії та перспективи / М.П. Бондаренко // Економіка і прогнозування: [науково-аналітичний журнал]. – К., 2011. – № 1. – С. 104-119.
2. Вуйцик О. Вплив рекреаційно-туристичного комплексу на розвиток економіки держави / О. Вуйцик // Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини». – Львів, 2008. – № 24. – С. 35-42.
3. Гостева Н.П. Місце туристичної індустрії України у світі / Н.П. Гостева // Держава та регіони: [науково-виробничий журнал]. Серія «Державне управління». – Запоріжжя, 2009. – № 2. – С. 45-50.
4. Закон України «Про туризм». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.
5. Мельник А.О. Перспективи розвитку вітчизняного туризму в умовах євроатлантичної інтеграції / А.О. Мельник, І.А. Чапліч // Вісник Хмельницького національного університету: [науковий журнал]. – Хмельницький, 2009. – № 1. – С. 76-80.
6. Рега М.Г. Туристичний бізнес в економічному просторі України / М.Г. Рега // Теоретичні та прикладні питання економіки: [зб. наукових праць]. – Київ, 2009. – № 19. – С. 299-303.
7. Смаль В. Туризм і сталий розвиток / В. Смаль, І. Смаль // Вісник Львівського університету. Серія географічна. – Львів, 2005. – № 32. – С. 163-173.
8. Суходуб В.С. Роль міжнародного туризму в економічному розвитку країн світу / В.С. Суходуб // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – Луцьк, 2007. – № 12. – С. 245-251.
9. Темник І.О. Умови та чинники розвитку міжнародного туризму / І.О. Темник // Ефективна економіка: [електронне наукове фахове видання] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.